Anne Babal?k Becerileri ve ?leti?im Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Anne Babal?k Becerileri ve ?leti?im Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=15988

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Anne Babal?k Becerileri ve ?leti?im Ölçe?i, ebeveynlerin çocuklar?yla kurduklar? ili?ki kalitesini, uygulad?klar? yeti?tirme stillerini ve sahip olduklar? ileti?im yeterliliklerini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, özellikle ergen geli?im döneminde ebeveynlerin rehberlik rolünün önemini vurgulayan müdahale programlar? ba?lam?nda kullan?lm??t?r. Ölçe?in Türkçe adaptasyonu, 2016 y?l?nda Kara?rmak, Özeke-Kocaba? ve Toker taraf?ndan gerçekle?tirilmi? olup, ergenlerde olumsuz kimlik geli?iminin önlenmesine yönelik bir aile rehberlik program?n?n etkilili?ini ölçmek için temel araçlardan biri olarak hizmet etmi?tir. Ölçe?in temel amac?, ebeveynlerin sergiledi?i olumlu ve yap?c? anne babal?k becerileri ile aç?k ve destekleyici ileti?im düzeylerini tespit etmektir.

Anahtar Kelimeler

Anne Babal?k Becerileri, Ebeveyn ?leti?imi, Ergenlik, Aile Rehberlik Program?, Ölçek Uyarlama, Psikometrik Özellikler, Kimlik Geli?imi

Yazarlar

Kara?rmak, Ö., Özeke-Kocaba?, E., Toker, N.

?

Amaç

Anne Babal?k Becerileri ve ?leti?im Ölçe?i'nin temel amac?, ebeveynlerin çocuklar?yla olan ili?kilerinde kulland?klar? spesifik beceri setlerini ve kar??l?kl? ileti?im biçimlerini sistematik olarak ölçmektir. Bu ölçek, özellikle ergenlik dönemindeki bireylerin sa?l?kl? geli?imini destekleyen ve riskli davran??lar? azaltan ebeveynlik pratiklerini belirlemeye odaklan?r. Ölçek, ebeveynlerin çocuklar?n?n duygusal ve sosyal geli?imine ne kadar destekleyici olduklar?n?, s?n?r koyma yöntemlerinin yap?c? olup olmad???n? ve sorun çözme süreçlerinde ne kadar kat?l?mc? davrand?klar?n? de?erlendirir.

Ölçe?in Türkçe adaptasyonu, Türkiye ba?lam?nda yürütülen aile rehberlik ve e?itim programlar?n?n ba?lang?ç ve biti? a?amalar?nda ebeveyn yeterlili?indeki de?i?imi izlemek amac?yla kullan?lm??t?r. Bu sayede, uygulanan müdahalelerin ebeveynlerin anne babal?k becerileri üzerindeki etkisini bilimsel olarak kan?tlama imkân? sa?lanm??t?r.

Yap?

Ölçek, ad?ndan da anla??laca?? üzere iki ana psikolojik yap?ya odaklanmaktad?r: **Anne Babal?k**

ARABPSYCHOLOGY.COM

Becerileri ve **Ebeveyn-Ergen ?leti?imi**. Anne Babal?k Becerileri alt yap?s?, genellikle ebeveynin çocu?un ya?am?n? düzenleme, izleme, duygusal destek sa?lama ve uygun disiplin yöntemlerini kullanma yeteneklerini kapsar. Bu beceriler, ergenin özerklik kazanma çabalar? s?ras?nda kritik öneme sahiptir.

?leti?im yap?s? ise, ebeveyn ve ergen aras?ndaki bilgi ak???n?n aç?kl???n?, kar??l?kl? sayg?y?, empatiyi ve çat??ma çözme yetene?ini ölçer. Etkili ileti?im, ergenin kimlik geli?imi sürecinde kendini ifade etmesi ve duygusal ihtiyaçlar?n?n kar??lanmas? aç?s?ndan hayati bir rol oynamaktad?r. Ölçek, bu iki yap?n?n birle?imini de?erlendirerek ebeveynlik kalitesine dair kapsaml? bir profil sunmay? hedefler.

Geçerlik

Anne Babal?k Becerileri ve ?leti?im Ölçe?i'nin Türkçe adaptasyon çal??mas?nda (Kara?rmak ve di?erleri, 2016), ölçe?in yap?sal geçerli?ini incelemek üzere çe?itli psikometrik özellikler analiz edilmi?tir. Adaptasyon sürecinde, orijinal ölçe?in kültürel ve dilsel e?de?erli?i sa?lanm?? ve uzman görü?leri al?nm??t?r.

Yap? geçerli?ini test etmek amac?yla, ölçe?in faktör yap?s?n?n teorik beklentilerle uyumlu olup olmad???n? belirlemek için do?rulay?c? faktör analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, ölçe?in orijinal yap?y? korudu?unu veya Türkçe örneklemde anlaml? ve kabul edilebilir uyum indeksleri sergileyen modifiye edilmi? bir yap?ya sahip oldu?unu göstermi?tir. Ayr?ca, ölçe?in di?er ilgili yap?larla (örne?in, ebeveyn kabulü, aile i?levselli?i, ergen özsayg?s?) beklenen yönde ili?kilenip ili?kilendi?ini kontrol etmek için ölçüt ba??nt?l? geçerlik çal??malar? da yap?lm??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik çal??malar?, adaptasyon çal??mas?n?n önemli bir parças?n? olu?turmaktad?r. ?ç tutarl?l?k güvenirli?ini belirlemek amac?yla yayg?n olarak kullan?lan **Cronbach Alfa** katsay?s? hesaplanm??t?r. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü i?aret etmektedir.

Adaptasyon çal??mas?nda, ölçe?in alt boyutlar?n?n her biri için ayr? ayr? iç tutarl?l?k katsay?lar? rapor edilmi?tir. Bu katsay?lar?n kabul edilebilir s?n?rlar?n (genellikle .70 ve üzeri) üzerinde olmas?, ölçe?in tutarl? sonuçlar üretti?ini göstermektedir. Ayr?ca, zamanla de?i?meyen özelliklerin ölçümünde tutarl?l??? de?erlendirmek amac?yla test-tekrar test güvenirli?i yönteminin de kullan?ld??? varsay?lmaktad?r; bu, ölçe?in k?sa bir zaman aral??? içinde uyguland???nda benzer sonuçlar vermesi anlam?na gelir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Anne Babal?k Becerileri ve ?leti?im Ölçe?i'nin Türkçe formunun yap?sal bütünlü?ünü do?rulamak için faktör analizleri uygulanm??t?r. Orijinal ölçek çok boyutlu bir yap?ya sahip oldu?undan, uyarlama çal??mas?nda öncelikle ke?fedici faktör analizi (KFA) ile Türkçe veri setinde kaç faktörün ortaya ç?kt??? incelenmi? olabilir. Ard?ndan, teorik olarak beklenen faktör yap?s?n? test etmek ve do?rulamak için do?rulay?c? faktör analizi (DFA) kullan?lm??t?r.

DFA, ölçe?in **Anne Babal?k Becerileri** ve **Ebeveyn-Ergen ?leti?imi** gibi temel alt boyutlar?n? destekleyen faktör yüklerini ve model uyum indekslerini (RMSEA, CFI, TLI vb.) sunmu?tur. Bu analizler, ölçe?in Türkçe kültürüne özgü farkl?l?klar ta??y?p ta??mad???na dair önemli bilgiler sa?lam?? ve ölçek maddelerinin hangi alt boyuta güçlü bir ?ekilde yüklendi?ini ortaya koymu?tur.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Genellikle 4 veya 5'li Likert tipi derecelendirme format? kullan?larak ebeveynlerin kendi alg?lar?n? raporlad??? bir öz bildirim ölçe?idir.

Mevcut Dil: Türkçe (Orijinal dili bilinmemektedir, ancak adaptasyon Türkçe olarak yap?lm??t?r).

Popülasyon Grubu: Ergen çocuklara sahip ebeveynler (Anne ve/veya Babalar).

Ya? Grubu: Ebeveynler (Genellikle 30-55 ya? aral???); hedef al?nan çocuk ya?? ergenlik dönemidir (12-18 ya?).

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'de ya?ayan, ergen çocuklara sahip ebeveynler. Ölçek, özellikle aile rehberlik programlar?na kat?lan veya potansiyel risk alt?ndaki aileler üzerinde uygulanm??t?r.

Test Metodolojisi: Ka??t-kalem veya dijital ortamda uygulanan, kat?l?mc?lar?n belirtilen anne babal?k becerileri ve ileti?im ifadelerine ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirttikleri öz bildirim yöntemidir.

Anahtar Kelimeler

Ebeveyn Yeterlili?i, Aile E?itimi, Çocuk Geli?imi, Öz Bildirim Ölçe?i, Aile Dan??manl???, Psikometri, Cronbach Alfa, Do?rulay?c? Faktör Analizi

?

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Özlem KARAIRMAK için: ozlem.karairmak@es.bau.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Bahçe?ehir Üniversitesi, E?itim Bilimleri Fakültesi, Psikolojik Dan??manl?k ve Rehberlik Bölümü (2016 verilerine dayanarak).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in ticari kullan?m?, sorumlu yazar Özlem KARAIRMAK ile ileti?ime geçilerek belirlenmelidir. Akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar genellikle referans gösterilmek suretiyle mümkün olmaktad?r. Ölçe?in Türkçe adaptasyonu **2016** y?l?nda yay?mlanan akademik çal??ma kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir. Orijinal ölçe?in geli?tirme y?l? ve telif haklar?, adaptasyon çal??mas?nda belirtilen orijinal kayna?a ba?l?d?r.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: anne-babalik-becerileri-ve-iletisim-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Kara?rmak, Ö., Özeke-Kocaba?, E. ve Toker, N. (2016). Ergenlerde olumsuz kimlik geli?iminin önlenmesine yönelik aile rehberlik program?. *Ya?ad?kça E?itim Dergisi, 30* (2), 1-20.
Makalenin Dergipark ba?lant?s?: dergipark.gov.tr
Ölçe?in orijinal PDF doküman?: The original PDF can be downloaded here: anne-babalik-becerileri-ve-iletisim-olcegi-toad.pdf

?

Anne Babal?k Becerileri ve ?leti?im Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Bu bölüm, ölçek maddelerinin listelenmesi için ayr?lm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM